

PDr. Kübra Atalay Kabasakal

Döngüler

- Döngüler diğer bütün programa dillerinde sıklıkla kullanılan **akış kontrolü (flow control)** mekanizmasının bir parçasıdır.
- Her ne kadar R vektörel elementler üzerine kurulmuş olsa da bazı durumlarda döngülerin kullanılması gerekebilir.
- Örneğin, simulasyon çalışmaları genellikle iterasyonel ve tekrar eden süreçleri içermektedir.

Döngüler

- Döngüler sonuç elde etmek yerine süreçteki işlemleri dikkate aldığından, simulasyon çalışmalarında kullanılır.
  - for()
  - while()
  - repeat()

- **for()** döngüsü ile belirlenen sayıda işlem tekrarı yapılırken **while()** ya da **repeat()** döngülerinde bir sayaç ya da bir dizin ile kontrol sağlanarak işlemlerin tekrarlı yapılmasını sağlar.
- **for()** bir vektör, liste ya da matris içindeki her bir elemanın bir değişken yardımıyla belirlenen komutu veya kodu sırasıyla yapması için oluşturulan bir döngüdür.

• for() döngüsünün genel kullanımı aşağıdaki gibidir.

```
1 for(i in 1:10) {
2 print(i)
3 }

[1] 1
[1] 2
[1] 3
[1] 4
[1] 5
[1] 6
[1] 7
[1] 8
[1] 9
[1] 10
```

- Döngüde indeks değişkeni herhangi bir nesne ile tanımlanabilir. Örneğin **i**
- Ayrıca indeks değerinin başlangıcı 1 olmak zorunda değildir.

```
1 for(i in 5:8) {
2 print(i)
3 }
[1] 5
[1] 6
[1] 7
[1] 8
```

• karakter yazımında indeks **i** sadece tekrar amaçlı kullanılır.

```
1 for(i in 5:10) {
2 print("Merhaba")
3 }

[1] "Merhaba"
[1] "Merhaba"
[1] "Merhaba"
[1] "Merhaba"
[1] "Merhaba"
[1] "Merhaba"
```

Aşağıdaki çıktıyı sağlayacak kodu yazınız.

• Döngüdelerde bir degişken yeniden tanımlanacak ise mutlaka döngü öncesi o değişken tanımlanmalıdır.

```
1 (X <- cbind(a = 1:5, b=2:6))

a b
[1,] 1 2
[2,] 2 3
[3,] 3 4
[4,] 4 5
[5,] 5 6
```

 Oluşturulan bir matrisin satırlarında yer alan sayıların toplamını başka bir nesneye atama

```
1 Y <- array()
2 for(i in 1:nrow(X)) {
3 Y[i] <- X[i,1] + X[i,2]
4 }
5 Y
```

[1] 3 5 7 9 11

• cat(), paste() gibi fonksiyonları uzun bir döngüde, döngünün durumunu görmek için de kullanabilirsiniz.

```
1 islem.kontrol <- array()
2 for(i in 1:10){
3 islem.kontrol[i] <- paste("Islem ", i, " tamamlandi", sep="")
4 }
5 islem.kontrol

[1] "Islem 1 tamamlandi" "Islem 2 tamamlandi" "Islem 3 tamamlandi"
[4] "Islem 4 tamamlandi" "Islem 5 tamamlandi" "Islem 6 tamamlandi"
[7] "Islem 7 tamamlandi" "Islem 8 tamamlandi" "Islem 9 tamamlandi"
[10] "Islem 10 tamamlandi"</pre>
```

 Döngülerde her zaman i indeksini kullanmak zorunda değiliz.

```
1 set.seed(10)
2 x <- sample(1:10000,100)
3
4 sayac <- 0
5 for (val in x) {
6   if(val %% 2 == 0) {
7    sayac = sayac+1
8   }
9 }
10 print(sayac)</pre>
```

[1] 46

- Her zaman işlemi tüm elemanlara uygulamak istemeyebiliriz.
- Bunun önlemek icin akış kontrolü yapmak gerekir.
- Kontrol mantıksal operatörlerle ya da koşul cümleleri ile sağlanabilir.

for() Döngüsü ve Kontrol

```
1 for(i in 1:3) {
2     if (i==2) cat("indeks cift sayidir:","\n")
3     else cat(i,"\n")
4 }

1 indeks cift sayidir:
3
```

for() Döngüsü ve Kontrol

```
1 for(i in 1:3){
2   if (i==2) {
3   cat("indeks degeri ikidir:",i,"\n")
4 }else{cat("indeks degeri iki degildir","\n")}
5  }
```

```
indeks degeri iki degildir
indeks degeri ikidir: 2
indeks degeri iki degildir
```

- Bazen döngüler iç içe kullanılabilir 5X5 bir matrisin her bir elemanı satır ve sütun indeksleri çarpımı olsun orneğin m[2,5]=10 olsun.
- Bu işlemi yapmak için öncelikle boş bir matris oluştumak lazım.
- Aşağıdaki çıktıyı elde edecek kodu oluşturmaya çalışın

```
      [,1]
      [,2]
      [,3]
      [,4]
      [,5]

      [1,]
      1
      2
      3
      4
      5

      [2,]
      2
      4
      6
      8
      10

      [3,]
      3
      6
      9
      12
      15

      [4,]
      4
      8
      12
      16
      20

      [5,]
      5
      10
      15
      20
      25
```

- Kullanıcı tarafından belirlenen **nxn** boyutunda bir matris oluşturulsun.
- nxn bir matrisin her bir elemanı satır ve sütun indeksleri çarpımı olsun.
- örneğin m[2,5]=10 olsun.
- Eger matrisin boyutları 10x10'dan büyükse sadece 10 satırını yazsın eğer matrisi boyutları 10x10'dan küçükse hepsini yazsın.
- Kullancı üç girdiğinde oluşacak çıktı:

```
[1,1] [,2] [,3]
[1,] 1 2 3
[2,] 2 4 6
[3,] 3 6 9
```

- Döngünün indeksi her zaman bir tam sayı olmak zorunda değildir.
- Liste, veri seti, matris de olabilir.
- for() sadece numerik değer ve vektörlerle çalışmaz.
- Aynı zamanda veri seti, matris ve listelerle de çalışabilir.

```
1  d <- data.frame(a = 1:5, b=2:6)
2  d

a b
1 1 2
2 2 3
3 3 4
4 4 5
5 5 6

1  for(x in d) {
2   cat("sutun toplamlari:", sum(x), "\n")
3  }

sutun toplamlari: 15
sutun toplamlari: 20</pre>
```

```
1 X <- cbind(1:5, 21:25)
2 X

[,1] [,2]
[1,] 1 21
[2,] 2 22
[3,] 3 23
[4,] 4 24
[5,] 5 25</pre>
```

Aşağıdaki çıktıyı elde etmek için gerekli kodu yazınız.

```
1 satirdaki degerlerin carpimi 21 olarak hesaplanmistir.
2 satirdaki degerlerin carpimi 44 olarak hesaplanmistir.
3 satirdaki degerlerin carpimi 69 olarak hesaplanmistir.
4 satirdaki degerlerin carpimi 96 olarak hesaplanmistir.
5 satirdaki degerlerin carpimi 125 olarak hesaplanmistir.
```

next() ve break()

- next() ve break() fonksiyonları döngülerde kontrol mekanizmasidir.
- Döngüyü sadece belirli bir koşulda çalıştırmak istemezseniz next() fonksiyonunu kullanabilirsiniz.

```
1 for(i in 1:6) {
2   if(i==3) {
3    next
4 }
5   print (i) }
```

[1] 6

next() ve break()

• Döngüyü sadece belirli bir koşulda durdurmak isterseniz break() fonksiyonunu kullanabilirsiniz.

```
1 for(i in 1:12) {
2   if(i==3) {
3     break
4   }
5   print (i) }
```

[1] 1[1] 2

• Döngüler uzun zamanda çalışır.

```
1  set.seed(853)
2  y<-matrix(rnorm(1000000), nrow=1000)
3  z<-0*y
4  time1<-as.numeric(Sys.time())
5  #loop:
6  time2 <- system.time(
7  for(i in 1:1000){
8   for(j in 1:1000){
9      z[i,j]<-y[i,j]^2
10  }
11  })
12
13  time2</pre>
```

user system elapsed 0.07 0.00 0.07

• ayni islemi dongusuz yapma

```
1 time3 <- system.time(z<-y^2)
2 time3

user system elapsed
0 0 0</pre>
```

Çoklu veri seti oluşturma ve dışarı aktarma

- İstenilen sayıda veri seti oluşturan bir fonksiyon yazalım.
- Fonksiyonun ilk girdisi veri seti sayısı olmalı
- Kullanıcı oluşturmak istediği her bir veri seti için satır ve sütun sayısını belirleyebilirsin.
- Örneğin oluşturduğu ilk veri setin 5 satır, 10 sütunlu ikincisi veri seti ise 10 satır, 20 sütunlu olsun.
- Oluşturacak olan her bir veri setinin her bir sütunu standart normal dağılıma uygun olacak şekilde üretilsin.
- Oluşturulan veri setlerinden ilki **veri_1.xlsx** şeklinde, devamında ise sayı değiştirilerek dışarı aktarılsın.

for() Ödev-1

Fibonacci dizisinin elemanlari 1 1 2 3 5 8 13 21 34 55 89 ... dizinin elemanlarını for() döngüsü ile oluşturmaya çalışınız.

for() Ödev-2

```
set.seed (1786)
   ornek<-exp(matrix(rnorm(2000),nrow=100))
   index1.temp < -sample(1:100,10)
   index2.temp<-sample (1:20,10)
   for(i in 1:10) {
     ornek[index1.temp[i],index2.temp[i]]<--1
 7
   head (ornek, 6)
                              [,3]
                                        [,4]
                                                   [,5]
                    [,2]
                                                             [,6]
[1,] 0.5549525 0.3247338 0.5236032 0.3821027 0.4187483 0.1588847 5.226161
    0.5671734 1.2431592 0.8812069 2.6695443 0.6984453 1.0838792 1.079946
    4.8068457 0.3449856 0.6079096 0.9194116 1.5361330 1.9082522 0.671977
[4,] 1.3509234 2.3569582 0.1931423 4.0707377 0.3527276 2.3498825 1.198514
    0.9012032 0.2310683 0.2317487 1.3809955 0.9168741 0.6237213 1.609403
[6,1 1.2331483 1.1066056 0.3546027 0.3705946 0.9002303 0.2528151 3.337512
          [,8]
                    [,9]
                             [,10]
                                       [,11]
                                                  [,12]
                                                            [,13]
[1,] 2.6280057 1.2251526 0.4760966 5.2379018 1.4782655 1.3761338 1.0202608
    2.2087385 0.5195551 0.3757409 0.9004808 0.7409205 2.0543842 0.3668661
    1.5310016 0.6735007 2.2069776 0.5060078 0.7171477 1.2378655 0.3651527
[4,] 2.5592899 1.8205257 1.2624052 0.1524106 0.3828322 1.2406799 0.7954326
[5,] 1.1005990 1.0619758 2.1047783 2.7816902 1.4010878 0.6140937 0.5136842
    0.9799103 2.7520425 2.5407624 1.3889136 0.4346808 1.0637950 0.1859157
```

151 Γ 161 Γ 171 Γ 101 Γ 101 Γ 101

• ornek veri setinde i. satırda negatif sayı yok ise çıktıda i. satırın ortalaması....dir yazsin.

- Eğer veri setinde her hangi bir satırda negatif sayı var ise satır i negatif sayı bulunmaktadır.
- veri setindeki satırlardaki toplam negatif sayı toplamı üçü geçerse çktıda cok sayıda negatif sayı yazsın ve döngü çalışmayı durdursun.

for() Ödev-2

```
"Satir 1 ortalamasi 0.986111423178787"
  "Satir 2 ortalamasi 1.66440473890558"
[1] "Satir 3 ortalamasi 1.86445460243509"
  "Satir 4 negatif sayi icermektedir."
  "Satir 5 negatif sayi icermektedir."
   "Satir 6 ortalamasi 2.18755744815693"
   "Satir 7 ortalamasi 2.42896783600747"
[1] "Satir 8 ortalamasi 1.11152186047931"
  "Satir 9 ortalamasi 1.28348082027049"
[1] "Satir 10 ortalamasi 1.49790135754768"
  "Satir 11 ortalamasi 1.00823845594998"
[1] "Satir 12 ortalamasi 1.84432161490249"
   "Satir 13 ortalamasi 2.30730516248531"
  "Satir 14 ortalamasi 1.32997520232501"
  "Satir 15 ortalamasi 1.40736423997693"
   WO-+-- 10 ----- 0 020001277500107W
```

bitti